RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 72.146/VR
van 6 oktober 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot instemming met het samenwerkingsakkoord van … (datum) tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het gebruik van de herstel- en veerkrachtfaciliteit’

#LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW#

Op 5 september 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen[*] een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het gebruik van de herstel- en veerkrachtfaciliteit’.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 6 oktober 2022. De verenigde kamers waren samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter en Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Wouter PAS, Patrick RONVAUX, Christine HOREVOETS en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT en Marianne DONY, assessoren, en Wim GEURTS, griffier en Esther CONTI, toegevoegd griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Roger WIMMER en Githa SCHEPPERS, eerste auditeurs.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 oktober 2022.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis.*

‡LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

SAMENWERKINGSAKKOORD

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt tot het verlenen van instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 juli 2022 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap 'betreffende het gebruik van de herstel- en veerkrachtfaciliteit'.

3. Het betrokken samenwerkingsakkoord heeft het voorwerp uitgemaakt van het advies 72.006/VR dat heden door de verenigde kamers van de afdeling Wetgeving werd uitgebracht over een voorontwerp van wet houdende instemming met dit akkoord.

Wat het onderzoek van het betrokken samenwerkingsakkoord betreft, stelt voormeld advies het volgende, hetgeen evenzeer geldt voor het voorliggende voorontwerp:

"Strekking van het voorontwerp van wet

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 juli 2022 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap 'betreffende het gebruik van de herstel- en veerkrachtfaciliteit'.[2]

Deze herstel- en veerkrachtfaciliteit wordt ingesteld door verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 'tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit' (hierna: de verordening). De lidstaten die een financiële bijdrage willen ontvangen, dienen een herstel- en veerkrachtplan in bij de Europese Commissie.[3] De Europese Commissie beoordeelt het herstel- en veerkrachtplan en kan daarbij ook opmerkingen maken of om aanvullende informatie verzoeken.[4] Op voorstel van de Europese Commissie hecht de Raad bij uitvoeringsbesluit zijn goedkeuring aan de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan. Dit besluit bevat tevens de maximale financiële bijdrage.[5] Zowel het Nationaal Plan voor herstel en

[1] Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

[2] *Voetnoot 2 van het aangehaalde advies:* Ook de andere voorontwerpen van instemmingsakten met het samenwerkingsakkoord van 13 juli 2022 werden reeds voor advies aan de Raad van State voorgelegd. Over die voorontwerpen brengt de Raad van State, afdeling Wetgeving, gelijktijdig adviezen 72.011/VR, 72.014/VR, 72.112/VR, 72.146/VR en 72.261/VR uit.

[3] *Voetnoot 3 van het aangehaalde advies:* Artikelen 17 en 18 van de verordening.

[4] *Voetnoot 4 van het aangehaalde advies:* Artikel 19 van de verordening.

[5] *Voetnoot 5 van het aangehaalde advies:* Artikel 20 van de verordening.

‡LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW‡

veerkracht (hierna: het Plan)[6], als de financieringsovereenkomst tussen de Europese Commissie en België[7] werden toegevoegd aan het wetgevingsdossier.

2.2. Het samenwerkingsakkoord regelt de betrekkingen tussen de partijen en omschrijft hun verantwoordelijkheden bij het gebruik van de financiële steun die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit aan België is toegekend, en beschrijft de procedures die daarmee verband houden (artikel 1 van het samenwerkingsakkoord).

Daartoe worden vooreerst de verantwoordelijkheden en verbintenissen van de partijen bij de uitvoering van het Plan geregeld (artikelen 2 tot 4). Daarnaast regelt het samenwerkingsakkoord ook de betalingsaanvragen, de wijze waarop de aan België totale toegekende Europese financiële bijdrage in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit tussen de partijen wordt verdeeld, de betalingen overeenkomstig deze verdeling, evenals de gevolgen voor de betalingen in geval de Europese Commissie naar aanleiding van haar beoordeling van het verzoek om betaling van België een deel van de betalingstranche opschort of het totaalbedrag van de financiële bijdrage van België vermindert (artikelen 5 tot 13).

Het akkoord bevat voorts een regeling voor het geval geschillen rijzen met betrekking tot het akkoord (artikel 15).

Het akkoord wordt gesloten voor de duur van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (artikel 14) en heeft uitwerking vanaf de datum van de bekendmaking van de laatste instemmingsakte in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 16).

Onderzoek van het samenwerkingsakkoord

Algemene opmerkingen

3. Het begrip ‘RRF-verordening’ dat in de artikelen 3 en 6 van het samenwerkingsakkoord wordt vermeld, is niet gedefinieerd in het dispositief van het samenwerkingsakkoord. Die definitie is enkel terug te vinden in het eerste lid van de aanhef, in de volgende bewoordingen ‘Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit’.

Ter wille van een duidelijke regelgeving en opdat het dispositief volledig zou zijn, moet die definitie in het dispositief worden opgenomen.

Hiertoe volstaat het om de volledige benaming op te nemen zodra deze voor het eerst gebruikt wordt in een artikel en meteen daarna te schrijven: ‘hierna te noemen’, gevolgd door de verkorte formulering.[8]

[6] *Voetnoot 6 van het aangehaalde advies:* Achtste lid van de aanhef van het samenwerkingsakkoord.

[7] *Voetnoot 7 van het aangehaalde advies:* Twaalfde lid van de aanhef van de samenwerkingsakkoord.

[8] *Voetnoot 8 van het aangehaalde advies:* Zie *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling nr. 103 en formule F 4-1-3-2, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

#LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW#

Een soortgelijke opmerking geldt voor de verkorte benaming ‘operationele regelingen’ die in de artikelen 2, 5 en 6 wordt vermeld en enkel gedefinieerd wordt in het dertiende lid van de aanhef, evenals voor de verkorte benaming ‘Interministeriële Conferentie’, die in de artikelen 5 en 8 wordt gehanteerd en enkel gedefinieerd wordt in het vijftiende lid van de aanhef.

4. Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid behoeft het samenwerkingsakkoord nog een legistiek en taalkundig nazicht.

Bij wijze van voorbeeld kan gewezen worden op de volgende onvolkomenheden.

Zo dient in artikel 4 van het samenwerkingsakkoord de Nederlandse tekst te worden verbeterd door in de eerste zin het woord ‘uit’ te schrappen. Deze eerste zin luidt dan als volgt: ‘De partijen zorgen voor adequate en onafhankelijke audits van systemen en activiteiten teneinde de nodige informatie te verstrekken voor de samenvatting van de audits.’

Met het oog op de overeenstemming tussen de taalversies van het samenwerkingsakkoord en een goed begrip van de tekst, dient in de Nederlandse tekst van artikel 6 de zinsnede ‘in kennis van de maatregelen en submaatregelen van het plan die onder hun bevoegdheid vallen en overeenkomstig het door het interfederaal toezichtscomité van het Plan vastgestelde algemene tijdschema’ te worden vervangen door ‘voor de maatregelen en submaatregelen van het plan die onder hun bevoegdheid vallen en overeenkomstig het door het interfederaal toezichtscomité van het Plan vastgestelde algemene tijdschema in kennis van’.

Zo ook dient in artikel 10, eerste lid, de Nederlandse tekst waarin een aantal werkwoordsvormen ontbreken, als volgt te worden verbeterd met het oog op de overeenstemming tussen de taalversies: ‘(…) wordt het door de Commissie opgeschorte bedrag in mindering gebracht op het deel van de betaling dat de Federale Staat moet verrichten aan de partij of partijen die bevoegd zijn voor de mijlpalen en streefdoelen waarop de opschorting betrekking heeft’.

Artikel 16

5. Artikel 16 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het in werking treedt op de datum van de bekendmaking van de laatste instemmingsakte in het *Belgisch Staatsblad*, terwijl de memorie van toelichting stelt dat het samenwerkingsakkoord in werking treedt tien dagen na de bekendmaking van de laatste instemmingsakte in het *Belgisch Staatsblad*. De gemachtigde verklaarde over deze discordantie het volgende:

> ‘Il s’agit d’une erreur. Nous allons corriger l’exposé des motifs en stipulant que l’accord de coopération entrera en vigueur à la date de publication du dernier acte d’assentiment dans le Moniteur belge.’

Deze discordantie dient aldus te worden verholpen.

6. In de Franse tekst dienen de woorden ‘acte conforme’ te worden vervangen door de woorden ‘acte d’assentiment’.

7. In de Duitse tekst dienen de woorden ‘konforme Akt’ te worden vervangen door de woorden ‘Akt zur Zustimmung’.”

#LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW#

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN INSTEMMINGSDECREET

4. Het opschrift en artikel 2 van het voorontwerp dient te worden vervolledigd met de datum van het samenwerkingsakkoord.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

‡LW-CEKWJBEAA-HCBEGQW‡